

TÜRKÇE

Parçada Anlam (Hikâye Unsurları - Anlatıcı - Metin Karşılaştırma)

1. Bu dünyada abla demek bir elmanın diğer yarısı demektir. Abla, çoğu zaman bir arkadaşdır. Öyle ki arkadaşların en iyisi, en cana yakınıdır. Abla ve kardeş birbirinin yarasını sarar, seve seve dertlerine ortak olur, sevincini paylaşır, üzüntüsünü dağıtır. Yeri gelir, bilgileriyle aydınlatır, bu yönüyle bir mumu andırır. Zaman zaman bir müzik olur, insanın ruhunu ferahlatır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olay yazısından alınmıştır.
- B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- C) Benzetmeden yararlanılmıştır.
- D) İkilemelere yer verilmiştir.

2. Aşağıdakilerin hangisinde olay üçüncü kişinin ağzından anlatılmıştır?

- A) Uzakta bir köy görünmüştü nihayet. Bu köy benim doğduğum köy olabilirdi. Epeyce yorulmuş-tuk. Vakit kaybetmeden tekrar yola koyulduk.
- B) Rüveyda teyzeleri onları öğleden sonraları parka götürür, birer dondurma alır, dondurmayı afiyetle yerlerdi. Teyzeleri evlenip başka şehre gidince iki kız kardeş, Ebrar ve Banu, teyzelerini çok özlemişti.
- C) Yarışmaya yetişebilmek için çok az vaktim kalmıştı. Oysa ben katılım belgesini evde unutmuştum. Hemen annemi aradım fakat annem de telefona bakmıyordu.
- D) Korona günlerinde evde durmaktan sıkılmıştım. Ama okulun açılacağı günleri düşünüp teselli buluyordum. Sonra aklıma bir fikir geldi. Arkadaşlarıma mektup yazacaktım.

3. Saat akşam beşi gösteriyordu. Bu küçük apartman dairesinde minik bebeğe annesi yakasında çiçek buketi desenli bir elbise giydirmişti. Minik bebek önce elleriyle elbisesine dokunmuş, sonra sevinçle el çırpıyordu. Ellerini yere koyup oturduğu yerden kalmaya çalışırken başaramadı ve lap diye yere oturdu.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Masal
- B) Fabl
- C) Biyografi
- D) Hikâye

4. Okul bahçesindeki ağacın altına oturup şöyle bir etrafında bakındı. Birkaç çocuk büyük bir halka oluşturup oyun oynuyorlardı. Aklına Hasan geldi, onu bir yanlış anlaşılma yüzünden kırdığını düşündü. Bir yolunu bulup onun gönlünü alacaktı. Oturduğu yerden kalkıp Hasan'ın yanına doğru yürüdü.

Bu metinde aşağıdaki öğelerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Şahıs
- B) Mekân
- C) Olay
- D) Zaman

5. Üşüyordu minik serçe, bir ağacın dalına konup ısınmayı diliyordu. Acıkmıştı üstelik. Yuvasından uçup kaybolalı çok olmamıştı. Geri nasıl döneceğini bilmiyordu. Hava da yavaş yavaş kararmaya başlamıştı. Kendine bir sığınak bulması için uçuşması gerektiğini düşündü. Tam kanat açıp uçmak üzereyken annesinin ağzında bir ekmek parçasıyla kendisine doğru süzüldüğünü gördü. Sevinçten gözleri dolmuştu.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirme sanatından yararlanılmıştır.
- B) İkilemelere yer verilmiştir.
- C) Bilgilendirici bir metindir.
- D) Anlatım III. kişi ağzından yapılmıştır.

Mehmet Efendi, küçük bir atölyede canını dişine takarak çalışıyordu. Cephede şehit düşen kardeşinin iki çocuğuna da o bakıyordu. Onlara kol kanat geriyor, onları kendi çocuklarından ayırmıyordu. Kazandığı parayla ailesini iyi kötü geçindiriyor, asla kimseye el açmıyordu. Dürüst bir adamdı Mehmet Efendi, ona dürüstlüğü babası öğretmişti. Babası da mahallenin en iyi, en temiz esnaflarındandı. Torunu Ali'yi çok severdi. Ali'nin bakışları çoğu zaman bahar güneşini andırırdı. Bahar güneşi kadar sıcak ve canlı bakardı.

Güzel bir mayıs günüydü. Ağaçlar çiçek açmıştı, her yer yemyeşildi. Ali, küçük kardeşiyle bahçeye çıkmıştı. Ara sıra bahçeye çıkar, oyun oynardı kardeşiyle. Ali bir şeyler söyler, küçük kardeşi de inci gibi beyaz dişleriyle Ali'nin söylediklerini tekrar etmeye çalışırdı. Hemen her çocuk gibi "anne" kelimesini "baba" kelimesine göre daha çabuk öğrenmişti kardeşi. Ama artık hemen hemen konuşmayı öğrenmiş sayılırdı. Ali, yatılı okula gideceği zaman kardeşini çok özleyeceğini düşündü.

Edebiyatımızın önemli kalemlerinden biri olan Ömer Seyfettin 1884 yılında Balıkesir'in Gönen ilçesinde doğdu. Eğitim hayatına İstanbul'da başlayan yazar, liseyi Edirne'de okuduktan sonra bir müddet çeşitli rütbelerde askerlik görevinde bulundu. Selânik'e giderek Genç Kalemler Dergisi'nde yazmaya başlayan Ömer Seyfettin, daha sonra İstanbul'a geçerek bundan sonraki hayatını Kabataş Lisesinde edebiyat öğretmenliği yaparak geçirmiş ve 1920 yılında hayata gözlerini yummuştur.

Bay karga konmuş bir dala
Koca bir peynir ağzında
Tilki kokuyu almış, gelmiş:
- Günaydın, Sayın Karga, demiş.
Bu ne güzellik böyle
...
Karga bu sözlere bitmiş:
- Şuna bir gak diyeyim de ses görsün,
demiş.
Gak der demez peynir düşmüş, tilki yutmuş.
...

6. Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Öyküleyici anlatımdan yararlanılması
- B) Benzetmeden yararlanılması
- C) Olağanüstü olaylara yer verilmesi
- D) İkilemelere yer verilmesi

7. Doğu Anadolu Bölgesi'nin en büyük illerinden olan Erzurum, doğası ve tarihi eserleriyle güzel bir şehrimiz. Merkezde birçok yerde hayrat çeşme görmek mümkün. Şehir merkezindeki Çifte Minareli Medrese ve Yakutiye Medresesi adeta tarihe tanıklık ediyor. Palandöken kayak yapılabilecek en iyi kayak tesislerinden birisidir. Kadayıf dolması ve çağ kebabı ise Erzurum'a ait eşsiz lezzetlerdendir.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fabl
- B) Hikâye
- C) Biyografi
- D) Gezi yazısı

8. Bu metinlerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Biyografi – Fabl
- B) Hikâye - Masal
- C) Anı – Fabl
- D) Biyografi - Hikâye

9. Burası oldukça eski bir şehirdi. Yeşil boyası kuruyup dökülmüş ahşap pencerelerden birkaçı açıktı. Bu pencerelerden içeride kışın tüketilmek üzere kurutulan sebzelerin kokusu geliyordu. Havada uçuşan birkaç martının sesi bir çığlık gibi kulaklarımızda yankılandı. Şehir, bu haliyle eski ve terk edilmiş bir kaleyi andırıyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici anlatım kullanılmıştır.
- B) Kişileştirmeye yapılmıştır.
- C) Farklı duyular ile ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.
- D) Benzetmeden yararlanılmıştır.